

INTERPREȚII ROMÂNI LA EDIȚIA DIN TOAMNĂ

Despre ediția a V-a a Concursului și Festivalului „George Enescu” s-a scris și s-a vorbit mai mult decât despre edițiile precedente.

Îmbucurătoarea atenție care se acordă manifestărilor noastre artistice din septembrie, nu cred să se datoreze numai prestigiului care impune și obligă, ci și unor factori complementari.

Pe de-o parte, (fenomen ușor de constatat în ultimii ani), apar tot mai mulți amatori de muzică „cultă”, în sălile de concert. Pe de altă parte, au început și la noi să se formeze grupuri de iubitori de muzică, interesați de genul de manifestări *Concurs și Festival Internațional*, care, în multe locuri, se bucură de o „clientelă” specială.

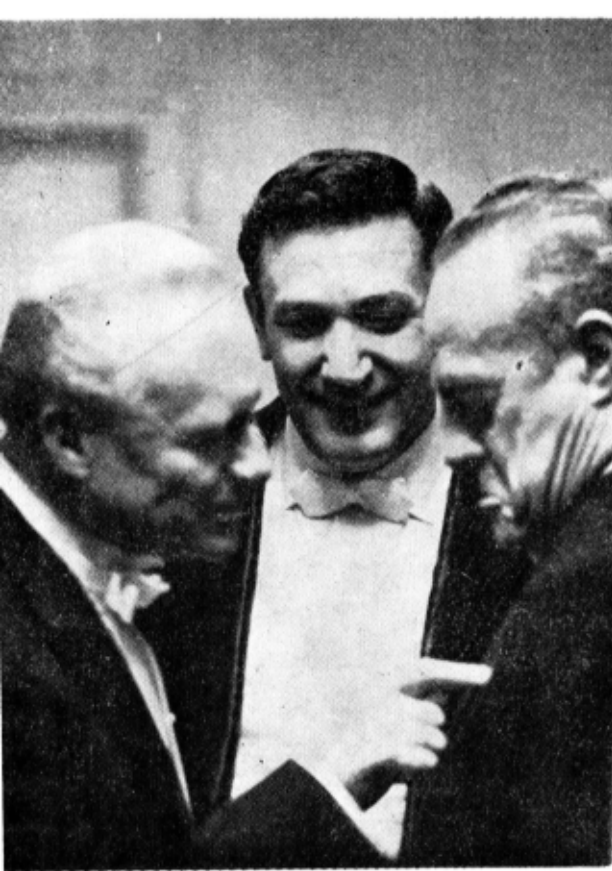
Programul Festivalului din toamna aceasta, mai cuprinzător și mai divers ca de obicei, a contribuit desigur și el în mare măsură la declanșarea interesului pe care cu atita satisfacție îl putem constata. Faima formațiilor și artiștilor străini, care vor concerta în Festival, dintre care cei mai mulți vor fi pentru prima dată oaspeții României, ponderea mai mare acordată muzicii de cameră, piesele ce vor fi executate, valoroasele și numeroasele prezențe românești, au stîrnit nu numai curiozitatea amatorilor ci și a profesioniștilor.

Participarea străină a format, cum era și firesc, obiectul multor articole și emisiuni la radio și televiziune. De aceea, în rîndurile ce urmează, mi-am propus să mă ocup exclusiv de prezența românească și de aportul ei deosebit de important la strălucirea manifestărilor artistice ale Festivalului.

Filarmonica „George Enescu” din București, Filarmonicile din Cluj și Timișoara, formațiile Radioteleviziunii, cu dirijorii lor permanenți (Mircea Basarab, Mihai Brediceanu, Iosif Conta, Mircea Cristescu, Nicolae Boboc, Erich Bergel, Emanuel Elenescu, Emil Simon) sînt binecunoscute publicului nostru. Pe lângă ei, mari maestri ai baghetei din străinătate, vor dirija concerte în care vor apărea soliști de talia lui Ion Voicu, Valentin Gheorghiu, Radu Aldulescu, Ștefan Ruha și tînărul virtuos Radu Lupu.

La concertul laureaților, concertul de închidere al Festivalului, orchestra de studio a Radioteleviziunii și Filarmonica din Timișoara vor fi conduse de Ludovic Baci, Carol Litvin și Ilarion Ionescu-Galați.

Sînt de asemenea programate formații de muzică de cameră: corul „Madrigal” (dirijor Marin Constantin), orchestrele „Camerata” și „Academica” ale Conservatorului „Ciprian Porumbescu” (dirijori: Dumitru Pop și Alexandru Sumski), „Ars Nova”, „Muzica de Camera” „Pro Arte”, „Philharmonia”.

Două amintiri de la ediția din
1964 a Festivalului „George
Enescu”

*Violoncelistul Radu Aldulescu de
voră cu dirijorul André Cluytens
și violoncelistul André Navarra*

*Regizorul George Teodorescu,
Magda Ianculescu, Valentin Teo-
dorian, Nicolae Herlea, M. Cangea-
lovici (oaspete din Iugoslavia),
Constantin Gabor și Maria Săndu-
lescu după un spectacol cu „Băr-
bierul din Sevilla”*

Interpreți de frunte — Elisabeta Neculce Cartiș, Martha Kessler, Emilia Petrescu, Valentin Teodorian, acompaniați de Lisette Georgescu și Marta Joja — vor da viață, în concertul de lieduri închinat exclusiv creației românești, celor mai valoroase lucrări ale compozitorilor noștri.

La Opera Română. Constantin Bugeanu, Anatol Kisadji, Paul Popescu, Constantin Petrovici, Cornel Trăilescu vor dirija spectacole în care soliști români ca Elena Cernei, Dan Iordăchescu, Marina Krilovici, Ion Buzea, David Ohanezian, Nicolae Florei, Ion Stoian, Viorel Ban, Zenaida Pally, Cornel Stavru, Nicolae Herlea, Viorica Cortez, Dionisie Konya, Corneliu Finățeanu și mulți alții vor tălmăci partiturile lucrărilor românești și străine înscrise în program. Și tot la Operă, balerini al căror nume a trecut de mult frontierele țării — Magdalena Popa, Ileana Iliescu, Amatto Checiulescu, Valentina Massini, Ion Alexe, Petre Ciortea — își vor desfășura arta în cele trei baletе românești, pe care prima instituție lirică a țării le-a înscris în repertoriul său.

Școala românească de compoziție a făcut remarcabile progrese în ultima vreme. Importante personalități ale vieții muzicale contemporane i-au adus în numeroase împrejurări elogi entuziaste și o seamă de premii internaționale au recompensat, nu de puține ori, realizările compozitorilor noștri. Tocmai de aceea comitetul de organizare a Festivalului a întâmpinat dificultăți în munca de selecționare a celor mai reprezentative lucrări. Exigența cerută de prestigiul dobândit trebuia armonios împletită cu suplețea, dându-se posibilitatea unei reexaminări mai largi acelor lucrări, ale căror calități sînt mai puțin perceptibile, la o primă audiere. E peste puțină, în spațiul rezervat acestei treceri în revistă, să citez toate cîte au fost programate; ele apar însă metodic înșirate și în amănunt în pliantul Festivalului. O prezentare rezumativă ar fi totuși, nădăjduiesc, suficient de grăitoare.

Locul de frunte îl ocupă, cum e și normal, Enescu. *Oedip*, cele două Rapsodii, Suitele I și II, Simfonia a III-a, Simfonia de cameră, Duxtuorul, Octuorul. Cvartetul în re minor pentru pian, Cantabile și Presto pentru flaut și pian vor fi interpretate, unele de artiști români, iar altele de unii dintre străini.

În concertele simfonice, compozitorii Dimitrie Cucliu, Pascal Bentoiu, Wilhelm Berger, Mihai Moldovan, Doru Popovici, Aurel Stroe au înscris lucrări, alături de care figurează și monumentala oratoriu „Miorița” a lui Sigismund Toduță.

Pe scena Operei Române, ultimul succes al lui Gh. Dumitrescu *Decabal* ca și un triptic de baletе românești (*La piață* de Mihail Jora; *Preludiu simfonic* de Ion Dumitrescu și *Priculiciul* de Zeno Vancea) urmează,

Viorica Cortez și Radu Lupu, doi dintre laureații celui de-al 10-lea Festival „George Enescu”

după *Oedip* — să contribuie la cunoașterea creației lirice românești. Aceluiași scop sînt destinate concertele de muzică de cameră, recitalurile, audițiile organizate de Uniunea Compozitorilor, în care figurează lucrările unor eminenți compozitori români al căror talent și măiestrie au fost în nenumărate împrejurări verificate și pe plan internațional prețuite: Zoltan Aladar, Mihail Andricu, Petra Carmen Basacopol, Mircea Chiariac, Tudor Ciortea, Liviu Comes, Paul Constantinescu, Dan Constantinescu, Ludovic Feldman, Theodor Grigoriu, Vasile Herman, Liviu Glodeanu, Alexandru Hrisanide, Dinu Lipatti, Myriam Marbe, Marțian Negrea, Ștefan Niculescu, Tiberiu Olah, Alexandru Pașcanu, Andrei Porfetye, Adrian Rațiu, Constantin Silvestri, Matei Socor, Cornel Țăranu, Anatol Vieru...

Acesta este, în linii generale, tabloul prezenței românești la Festival. Bogată și diversă, ea va fi în măsură să ofere o imagine edificatoare a dezvoltării impetuoașе a muzicii noastre din ultimele două decenii și, mai ales, din ultimii ani. Pentru confirmarea înaltelor ei însușiri, Festivalul „George Enescu” din această toamnă e poate cea mai bună ocazie.

Dan Negreanu